

ПРЯМА

ДІЯ

№ 2 (4)
2010

НЕЗАЛЕЖНА СТУДЕНТСЬКА ПРОФСПІЛКА

ЯК БОРЮТЬСЯ Й ПЕРЕМАГАЮТЬ ХУДОЖНИКИ
СТРАЙК В ІНСТИТУТІ ім. БОЙЧУКА

ТЕПЕР ЦЕ ІНША МОГИЛЯНКА
РЕФЕРЕНДУМ В КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ

МЮНХЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ОБЛОЗІ
ПРОТЕСТИ НІМЕЦЬКИХ СТУДЕНТІВ ОЧИМА УКРАЇНЦЯ

ЛІБЕРТАРНА ОСВІТА ПОРУЧ
ІНТЕРВ'Ю З ДИРЕКТОРОМ МОСКОВСЬКОГО ЛІЦЕЮ "КОВЧЕГ"

“... На даний момент близько студентів відмовляються підписувати заяви на переселення. Їм погрозили примусовим виселенням. Скоріше за все тиск на незгодних з кожним днем наближення дати заселення першого курсу буде зростати. Їх імена навіть вивісили на стіні гуртожитку, що є триклядом вже розпочатої кампанії. Незалежна студентська профспілка «Пряма дія» закликає мешканців інших гуртожитків проявити солідарність зі своїми колегами та підтримати їх боротьбу з владою не за квадратні метри, і навіть зроби ти їм тільки за свої права, на які адміністрація вже давно начхати. А ми будемо боротися за Новий університет. Місце вільної думки та творчості. Територію вільних і рівних...”

ПОДІЇ

ВІД РЕДАКЦІЇ

Останній навчальний рік ясно продемонстрував всі «прелесті» української системи освіти. Багато що підтвердилося. Наприклад, варто в університеті з'явитися певній низовій ініціативі, і адміністрація оголошує студентам війну, навіть не соромлячись цього слова. За справу беруться спецслужби, тиснуть на батьків. Та варто студентам об'єднати зусилля і силові та бюрократичні структури відступають. Звільняються ректори, проводяться референдуми, відстоюються кращі викладачі. Цим подіям та участі у них активістів «Прямої дії» присвячений номер, який ви тримаєте в руках.

На цих шпальтах трошки іншої реальності. Її вже відчули ваші колеги, які робили, на перший погляд неможливе і самостійно змінювали реальності свого існування. Газета допоможе зазирнути туди одним оком, але щоб відчути зміни, необхідно діяти. То як, ви знаєте?

ГРЕЦІЯ: ЗІТКНЕННЯ ВЧИТЕЛІВ ІЗ МІСЦЕВОЮ ПОЛІЦІЄЮ

Вчителі та представники батьківських організацій намагалися прорватися в міністерство освіти Греції і побилися з поліцією. Вчителі вимагали зустрічі з ке-

рівництвом міністерства освіти, щоб передати йому свою петицію.

Протестуючі вимагали підняти число зайнятих вчителів, посилаючись на

їх нестачу в багатьох школах країни. Міністерство цього року через кризу і режим жорсткої економії скоротило на 50% прийом на роботу нових вчителів.

МІНОСВІТИ ВІДГОРОДИЛОСЯ ВІД НАРОДУ ПАРКАНОМ

Нещодавно навколо Міністерства освіти та науки України зросла двометрова огорожа. Вочевидь, у такий неоригінальний спосіб чиновники МОН вирішили огородитися від «простих смертних» — учнівства, студентів та освітян.

Відтепер за ґратами опинилась не лише обитель бюрократії, але й великий сквер, де любили проводити своє дозвілля київські трудящі. Дійшло до абсурду: численні тротуари та стежинки, якими раніше можна було пройти між дерев, тепер упираються в залізну огорожу, перетворившись на тупики.

В свою чергу, МОН поспішило зробити заяву, де відхрестилось від звинувачень в недемократичності.

ДЕРЖАВА СЛІДКУВАТИМЕ ЗА СТУДЕНТАМИ

З вересня в Україні починають поетапно впроваджувати електронні студентські та учнівські проїзні квитки. У наказі Міністерства освіти та науки йдеться

про те, що електронний студентський квиток запроваджують, аби ввести в експлуатацію інформаційно-аналітичну систему обліку й відшкодування пільг, які надаються студентам і учням під час продажу проїзних квитків. Представники Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) побоюються, що завдяки такій новачці компетентні органи легко можуть дізнатися, коли і куди їздив студент.

ЧИЛІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ РОЗІГНАЛА ПОЛІЦІЯ

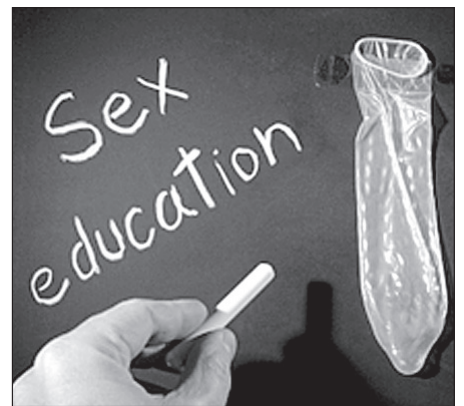
Понад 60 чилійських студентів було затримано під час масової демонстрації проти приватизації освіти. У мітингу взяли участь 3000 студентів. Вони виступили проти приватизації державної системи освіти, і вимагали від уряду приділяти більше уваги публічній освіті, ніж приватним навчальним закладам. Це була вже третя масова студентська демонстрація в цьому році. Студентам вдалося зняти з урядового порядку денного проблемні питання.

У БРИТАНІЇ СХВАЛИЛИ СЕКСУАЛЬНУ ОСВІТУ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

Медичні фахівці Великої Британії рекомендували проводити уроки статевого виховання в молодших класах школи. Відповідні рекомендації були опубліковані британським Національним інститутом здоров'я і якості медичної допомоги.

Фахівці інституту відзначили, що сексуальна освіта учнів виявляється ефективною, якщо вона проводиться до того, як школярі почнуть вести статеве життя.

За даними NICE, 40% британських школярів охарактеризували свої знання про секс як недостатні або дуже мізерні.

У БУЕНОС-АЙРЕСІ ОКУПОВАНО 20 ВИШІВ

Студенти аргентинської столиці окупували понад два десятки вищих шкіл. Вони вимагають капітального ремонту навчальних корпусів, а також фінансової підтримки для малозабезпечених студентів. Захоплення почалися майже місяць тому і паралізували освітню систему міста. Значна частина викладачів підтримала молодь та долучилася до акції протесту.

Нещодавно студенти пройшлися маршем до Міністерства освіти, де їх зустрів міністр. Останній вручив протестувальникам свій план по оновленню інфраструктури вишів. Але план був відкинтий, оскільки багатьом університетам було запропоноване недостатнє фінансування, про які заклади взагалі забули.

НАША БОРОТЬБА

ЯК БОРЮТЬСЯ Й ПЕРЕМАГАЮТЬ ХУДОЖНИКИ

СТРАЙК В ІНСТИТУТІ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА ІМ. БОЙЧУКА

Вівторок, 20 жовтня 2009 року. Студенти та викладачі академії образотворчих мистецтв у Відні захоплюють її головний корпус. Вже через два дні, студентами Віденського університету було окуповано Audimax — найбільшу аудиторію вишу. Розпочався загальнонаціональний страйк. Вигоди: ліквідація Болонської системи, доступність освіти, розширення самоуправління, публічна фінансова звітність вишів. Невдовзі акції протесту поширились на Німеччину, Італію, Хорва...

«Да-да, знаємо ми все це. Бачили! Європа, студенти, бунти... А що толку?» — каже нам скептик. — «Де вони, а де ми? Тут тобі не Європа, тут Україна. Не з нашим народом, не з нашим менталітетом...» Після слова «менталітет» скептик, аби не перебивав розповідь, отримує удар під дих і, скривившись, відповідає в куток.

Втім, справжньою відповіддю скептикам буде інше. День у день 20 жовтня 2009 року київські студенти-художники з інституту ім. Бойчука теж оголосили страйк, який тривав два тижні і закінчився їх повною перемогою.

UNI BURNS!

«Університет горить!» — скандували студенти на вулицях Відня. Тим часом, Київський інститут Бойчука справді місцями нагадував згарище. Фактично спустошення вишу — результат річного правління Володимира Ляхощького на посту ректора. Саме його відставка й була головною вимогою страйкарів.

Не маючи жодного відношення до мистецтва (історик за спеціальністю), після свого призначення ректором, Ляхощький взявся наводити «порядок». Дуже скоро кращі викладачі були звільнені, а на їх місце призначені віддані «монарху» люди, так само далекі від творчості.

Істинним поціновувачем високого уславився і сам ректор. Час від часу він вражав студентів порадами обводити контури на картинах фломастером «для яскравості», чи оцінював якість робіт перспективами продати їх на Андріївському узвозі.

Одночасно загнивала матеріальна база інституту, закривалися майстерні, а до гуртожитків студентам не рідко доводилось заселятися із власним ліжком(!).

ПЕРШІ ДНІ СТРАЙКУ

Добиватись свого бойчукистам було нелегко. Спершу їх просто не хотіли помічати. Строкатий корпус по вул. Кіквідзе, і пару сотень студентів під його стінами абсолютно не зацікавили ЗМІ. Чиновники з МОН робили вигляд, що в інституті все гаразд, явно сподіваючись на те, що люди розійдуться самі.

Тільки все відбулося навпаки. На наступний мітинг під стінами міністерства зібрались більше 300 студентів. Прийшли викладачі, співчуваючі з інших столічних вишів, в тому числі й члени профспілки «Пряма дія», які на той момент активно включилися в боротьбу. Та діалог з владою не вийшло. Мітингувальників всіляко запевняли, що чор-

не — це біле, а їх патріотичний обов'язок — сидіти на парах.

Результатом походу під МОН стала обіцянка прислати в інститут комісію. Але мовчки чекати ревізорів ніхто не збирався. Мітинг під стінами вишу тривав. А коли протягом двох днів так ніхто й не з'явився, протести пішли шляхом радикалізації.

БЛОКАДА

Співробітники, які прийшли ранком наступного дня в інститут, виявили, що основні входи в будівлю перекрыті навішаними на двері велосипедними замками і ланцюгами. Щоб потрапити в корпус, і завести туди такі прибулих членів комісії, довелося відчиняти запасні входи. А коли на засідання комісії відмовились пускати студентських представників, всі протестуючі під звуки барабанів перемістились в хол, аби нагадати ревізорам про причини їх візиту.

Студенти не розійшлися навіть з приїздом бійців «Беркуту», викликані, судячи з усього кимось з проректорів, та погрозами всіх «запакувати». На питання активістів «за що?», бравий боець відповів загадково й багатозначно: «За рибу! Смажену!»

З початком роботи комісії мітинг припинився, а опісля ще

кількох місяців ректор був остаточно усунений з посади. Студенти та активісти перемогли.

КЛАС ПРОТИ КЛАСУ

«От бачите, міністерство все ж розібралося!» — кричить зі свого кутка скептик, та тільки одразу отримує удар ногою, і рота більше не відкриває. Міністерство не поворушило б і пальцем, якби бойчукісти і далі терпіли деспотичний режим Ляхощького. Адже деспотизм — нормальна форма відношення у вишах — природна для нашої системи освіти. Різниця може полягати лише у ступені просвіченості монарха.

Що ж з цим робити? За що боротись? Відповідь проста: за себе. За свої класові інтереси. Адже без тебе, без твоєї участі Університету не буде. А без деспотичної адміністрації він якнебудь протягне — і, як показує досвід, вельми непогано. Того річний страйк австрійських студентів довів це усій Європі. Те ж саме вкотре довели прості дівчата й хлопці із Київського інституту ім. Бойчука. А що саме робити з монархами вчить нас англійська революція.

Віктор Хомяков

ТЕОРІЯ/ДІАЛОГ

«ДІТЕЙ НЕ ТРЕБА ПРИКОВУВАТИ ДО ПАРТ»

У передмісті Москви діє лібертарна школа «Ковчег XXI століття». На сьогоднішній день вона є одним з небагатьох закладів в СНД, спрямованих на вільний розвиток дитини. «Прямій дії» вдалось поспілкуватися із директором цього проекту Рустамом Курбатовим.

Що підштовхнуло вас до створення вільної школи?

Все почалося років 18 тому. В Росії був прийнятий закон про освіту, який дозволяв засновувати приватні школи. Нам хотілося іншої школи, відмінної від існуючих. В першу чергу для своїх дітей, які підросли. Я, наприклад, працював вчителем і мене не влаштовувало те, що я бачив.

Усі знають, що таке масові школи. У них неминучий командний стиль. З іншого боку нас обурювало, що в основі звичайної школи лежить зубріння, схоластика. Учні навчаються просто добре повторювати. І стало якось образливо за дітей. Хотілося дати їм більше свободи, як фізичної, так і розумової. Їх зовсім необов'язково приковувати до парт, змушувати. Важливо дати можливість думати самостійно.

Є певна демократична традиція освіти. Не важливо, це російська традиція або західна, байдуже, це Сухомлинський і Толстой, чи Монтессорі та Френе. В основі такого підходу лежить людське ставлення до дитини і відсутність казарменого стилю. Ось його ми і взяли за основу. Так і виник «Ковчег».

У чому ж особливість вашої школи?

Колись я говорив з товаришами з експериментального ліцею в Сен-Назері. Вони так кивали-кивали, а потім сказали: «У вас немає вибору предметів? А чим ви відрізняєтеся тоді від звичайної школи?».

В усіх експериментальних школах на заході величезний вибір предметів. Втім, справа не в

цьому, справа — у змісті. Ми намагаємося зробити так, щоб освіта була реалізацією потреб людини, пов'язувалася із реальним життям. Освіта має відповідати на запитання, які ставить собі людина. Це і є гуманна педагогіка.

Приміром, російська мова. Ми пробуємо не просто переписувати вправи. У нас діти пишуть власні твори російською. Уявіть, учень написав якийсь текст — про свою тваринку, чи про зимовий ліс — і туди він вклав душу. На цих творах ми й пояснюємо граматику.

Інший приклад: іноземні мови. Досить часто, раз на два-три тижні, ми робимо невеликий фестиваль. Група поставила сценку і показала. Начебто дрібниця, але для дітей це — величезна радість. І заради цього вони готові навіть на досить важкі для себе зусилля. Потрібно розуміти, що освіта традиційна — це завжди певне насильство по відношенню до людини. В нашій же школі воно мінімальне.

Яка роль у «Ковчезі» відведена творчості?

Творчість — це найважливіше для розвитку дитини. Приміром, історію можна вчити за підручником. Зубрити дати та події на пам'ять. А можна зацікавлювати учня. Робити так, що б він сам хотів розібратися, зрозуміти події в їх цілісності. У вивченні історії ми часто використовуємо кіно.

Крім того, у нас існує маса індивідуальних і групових учнівських проектів. Проектів, де вони самі можуть творити, створювати, осмислювати. Працює власний театр, своя школа малювання і ремесла.

Три роки тому відмовились від обов'язкових домашніх завдань. Є тільки добровільна, творча робота, яку пропонується виконати у вільний час. Додому залишаємо найцікавіше. Тепер учні не роблять ДЗ з-під палиці. Частина вчителів принципово не ставить оцінок. Строго кажучи, в ліцеї є дві оцінки: «Добре» і «Наступного разу».

Правда, що у вас на уроках учні вільно пересуваються класом?

Звичайна школа, так чи інакше, сковує свободу дитини. У

тому числі — в пересуванні, тобто у його природній потребі. Ми намагаємося від такої «задисциплінованості» відмовитися. У нас дійсно учні вільно можуть пересуватися. Це не створює ніякого безладу, навіть навпаки. Зі свободи народжується порядок. Дивіться, зараз велика перерва. У мене кабінет у центрі другого поверху, на перехресті коридорів і при цьому — стіни не трясуться.

Чим можна реалізувати такий проект в державній школі?

Так, на жаль, ми є платною школою. Хоч я і розумію, що освіта повинна бути доступною, але по іншому зараз ніяк. Врешті-решт, втілювати це в державній школі мені просто не дозволили б.

В приватних школах є свої, специфічні проблеми. Більшість подібних нам шкіл стали дуже комерційними. Зрозуміло, що люди заробляють гроші. Ми теж заробляємо, але для нас це не головне. Як і в європейській педагогіці, нам принципово зберігати цінності свободи.

Розмовляли: Коля, Іван

ТЕПЕР ЦЕ ІНША МОГИЛЯНКА

РЕФЕРЕНДУМ У КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ, ЯК ДЗЕРКАЛО АКАДЕМІЧНОЇ ДЕМОКРАТІЇ. ПОДІЯ, ПРО ЯКУ НЕ ПРИЙНЯТО ГОВОРИТИ У РЕКТОРАТІ.

Адміністрація Могилянки звикла публічно, заради гарного іміджу, хвалитись духом свободи, який панує у стінах університету. Так звикла, що аж забула про реальне волелюбство студентів та їхню здатність відстоювати свої права. Тому коли керівництво спробувало за спинами студентів кардинально змінити навчальний процес, спалах невдоволення не забарився.

Час для змін знайшли якнайкращий: наприкінці грудня, саме у пору закінчення зимової сесії. Вчена рада прийняла рішення замінити традиційні могилянські триместри на семестри. Підставами були вимоги міністерства про кількість навчальних тижнів та, нібито, недостатній час на засвоєння нормативних дисциплін. Але це означало, що зникне невеликий літній триместр, в якому завжди відбувались авторські вибіркові курси. Замість цікавих курсів на вибір нам запропонували слухати більше обов'язкових і затверджених міністерством, та ще й додали до цього «модульну систему» — яка, нагадую, ніякого стосунку до Болонського процесу не має і є суто українським експериментом.

Невдоволені непрозорим процесом прийняття таких важ-

ливих рішень, 5 лютого студенти зібрались на дискусію «Києво-Болонська академія». Відмазки представників адміністрації про те, що вони «краще знають, як треба», тільки підігріли студентський гнів. За проханням «поводитись тихіше, поєвропейському» послідувала закономірна реакція — «якби ми поводитись поєвропейському, університет би вже захопили» (в залі овація). Студентські організації, серед яких могилянський осередок «Прямої дії», Студентська колегія, Центр досліджень візуальної культури, запропонували свій варіант семестрової системи, радикально переробивши початкові плани адміністрації. Згідно з проектом, семестри мусять бути нерівними і поділеними на відрізки-модулі. Таким чином, літній триместр зберігається у формі модуля в другому, великому семестрі; лишаються такі переваги, як сесія до Нового року і тижні самостійної роботи, а можливість слухати вибіркові курси тільки поліпшується завдяки гнучким модулям. Наступного тижня було проведено референдум серед студентів, і абсолютна більшість із них підтримала цей проект.

17 лютого президент академії Сергій Квіт нарешті провів зустріч зі студентами і оголосив про зміну початкових планів щодо семестрів. Він ніяк не згадав масштабного референдуму і взагалі погано відгукувався про студентське самоврядування, але в основних рисах описаний ним проект збігався зі студентським. Адміністрація пішла на поступки. Звісно, це була лише проміжна перемога, тож потрібно й надалі пильно стежити за реформуванням академії і тримати процес під контролем. Це одне з найбільш нагальних завдань могилянської «Прямої дії» на новий навчальний рік.

Поміж тим стався ще один несподіваний інцидент. Викладач кафедри культурології Олександр Івашина 5 лютого виступив із підтримкою дій студентів, а вже за кілька днів йому заборонили викладати на магістерській програмі. Привід — відсутність у нього кандидатського ступеню, яка, тим не менш, не заважала йому 14 років читати авторські курси для магістрів і мати репутацію одного з найкращих викладачів гуманітарного факультету. Вочевидь, керівництво знов недооцінило студентів. На декана і президента посипались

відкриті листи та делегації невдоволених гуманітаріїв (далеко не тільки культурологів — Івашину ходить слухати увесь факультет). У підсумку на черговій Вчній раді викладачеві дозволили працювати з магістрами. Поки що тільки на 1 рік — знову ж таки, перемога проміжна і хитка...

Не обійшлося і без курйозів. Скажімо, така собі пані Люта, директор т.зв. «музею національної звияги» при академії, побачила на анонімному графіті, яке в одну прекрасну ніч з'явилося на стінах її, напис «декан» — і істерично звинуватила в усьому захисників Івашини. Насправді такі графіті були по всьому місту, і написано там «Ягоме» — цей діджей саме давав концерт у Києві.

Але головне, що окрім дуже важливих (хай і не остаточних) перемог ця боротьба дала студентству відчуття солідарності, впевненість у власних силах, рішучість йти на радикальні кроки. Цей заряд не зникне і не вивітриться. Адміністрація захоче перечекати спалах бунту і знов прийняти рішення за нашими спинами — але наступного разу це точно не вдасться.

СИТУАЦІЯ

ТАБАЧНИК? ПРОБЛЕМА НЕ В НЬОМУ

Зовсім недавно однією з топ-тем була так звана «Анти-Табачна» кампанія. Нового міністра звинувачували в антиукраїнській позиції та, відповідно, вимагали його відставки. Втім, новоспечений міністр з посади так і не пішов.

Спостерігаючи за дискусією навколо персони міністра освіти, складалося дивне враження. Можна було подумати, що сучасний студент та викладач змушений обрати одну зі сторін: «за» чи «проти» Табачника. Але чи справді студентський інтерес може бути висвітлений в рамках такої дихотомії? Чи зводиться він до однієї з цих позицій?

Подібний дискурс фактично нівелює будь-які альтернативи. Інколи здається, наче якоїсь іншої позиції, вигідної самим студентам, просто не існує. Насправді інтереси студентства — досить великого суспільного класу — не можуть ґрунтуватися на виборі між «проросійським» чи «проукраїнським» міністром. Вони взагалі не містяться у персоналіях, хай то Вакарчука чи Табачника.

Проблеми нашої освіти системні. Змінивши табличку на кабінеті міністра, їх не вирішити. Студентство як соціальна група не є суб'єктом, тобто не відстоює свій інтерес — ось справжня проблема. Ми фактично не впливаємо ні на що в цій країні, в той час як чиновник та ректор мають майже абсолютну владу над нами. Скільки буде коштувати навчання, чи будуть платити стипендію, що саме та як ви будете вивчати — все це вирішує бюрократія.

Відсутність прямої демократії у сфері освіти досить показова для нашого суспільства. Вона збігається із загальним занепадом та комер-

ціалізацією навчання. Апофеозом такої політики стала Болонська система. Віднімаючи мову не йде навіть про накопичення знань (вже не кажучи про розвиток критичного мислення, яким і раніше не пахло). Навчання звелось до заробляння балів. До чого це призведе? Що матиме з цього суспільство? Не складно здогадатися.

Західне студентство навчалося відстоювати власні позиції. І якщо в більшості випадків говорити про повне самоуправління ще рано, то молоді люди своєю активністю як мінімум не дають бюрократам зіпсувати місце вільного розвитку людини — Університет. Протести проти Болонської системи яскраво засвідчили — голос студентства чути в Європі. Австрійці, німці, італійці не вимагають змінити міністра. Вони висувають конкрет-

ні вимоги, і хочуть змінити систему відносин.

А що ж ми, українські студенти? Досі віримо в доброго царя? Адже прагнення «хорошого» міністра є мазохістським бажанням сильної руки. Нехай покидьок, але «свій». Нехай із безмежною владою, але патріот.

Боротьба за «правильного» міністра — це не наша боротьба. Ми, як і західні студенти, повинні формулювати власну позицію. І полягає вона у відстоюванні наших соціальних прав, у розширенні реального студентського самоврядування, реальних академічних свобод:

— Освіта має бути доступною для всіх. Фактичний та формальний майновий ценз мають бути подолані.

— Підвищення стипендій має бути прив'язане до підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

— Проживання в гуртожитках має залишатися правом, а не послугою.

— Механізм вступної кампанії має формуватися на основі поглядів абітурієнтів та батьків.

— Система викладання та оцінювання повинна формуватися самими викладачами та студентами

Ось лише деякі з питань, які мали б насамперед цікавити нас усіх. При Табачнику чи при Вакарчуку — байдуже. Граючи ж на руку комусь із політиків, ми захищаємо їх інтереси. І дивіденди в такому разі зберуть саме вони, у вигравші залишиться бюрократія. Адже все залишиться на своїх місцях. Їх владі над нами нічого не загрожуватиме. Невже при цьому нас мають цікавити їхні прізвища?

СВІТОВИЙ ДОСВІД

Симферопольский студент Валентин никогда не считал себя активистом, и к попыткам изменить что-либо в системе образования относился скептически. Но оказавшись в Германии во время массовых студенческих протестов, его мнение на этот счет несколько изменилось. Да, наша позиция не во всем совпадает с позицией автора. Впрочем, сам дух тех событий, участником которых он стал, очень близок нашему профсоюзу «Пряма дія».

Что ты делаешь, если на улице тебя останавливает милиция, с просьбой предъявить документы, но сама не представляет? Обращаешься со встречной просьбой? Вряд ли.

которые принимали участие во второй волне протестов, которые прошли по всей территории Германии, да еще и Австрии.

Когда я рассказывал своим друзьям дома, за что же борются немецкие студенты, те недоуменно разводили руками, пожимая при этом плечами, мол, их бы в нашу шкуру, посмотрели бы мы на них.

А борются они, например, за отмену платного образования. К слову, оно не везде платное. В некоторых федеральных землях студенты до сих пор ничего не платят. В остальных оплата составляет пятьсот евро за семестр, то есть полгода. Правда, легко сравнить с нашими ценами на образование? При этом, тебя в

мендант нашего факультета сказал нам, знаете что? А вот угадайте? «Имейте совесть». Это я цитирую. Притом, что мы играли уже два года. И были достаточно популярными, не только среди студентов, но и среди преподавателей.

Мы все как-то привыкли не жаловаться. Привыкли принимать толчки и пинки тихо.

А вот у немцев есть такое слово, как «тескет», что значит «ворчать, ныть, быть постоянно недовольным». У нас не любят таких. Я и сам таких не очень жалую, особенно, если это ворчание в константном состоянии.

Но. Без этого ворчания, блевания, нет постоянного движения вперед, как говорят сами немцы.

второй может оживиться до такой степени, что его придется ломать. Из этого никому не хочется.

Поэтому, университеты сейчас сами разрешают занимать, оккупировать залы. А на входе тебя с улыбкой встречает охранник из университета — «добро пожаловать», «ах, вы уже уходите? Набастовались, до свидания, приходите еще».

Но если постоянно говорить им, власть имущим, что многое нас не устраивает, до них иногда доходит. Мне, по крайней мере, хочется в это верить. Да так и есть на самом деле. Кому хочется терять рейтинг? Или как там это называется?

На концерте, в одной из занятых аудиторий, Dota, заме-

«ЧТО ТЫ БУДЕШЬ ДЕЛАТЬ?..» ИЛИ ЗАПИСКИ УКРАИНСКОГО СТУДЕНТА

Что ты делаешь, когда неожиданно повышают цены на проезд в маршрутке, и кажется, что это совсем необоснованно? Идешь на площадь или улицу и перекрываешь этим маршруткам дорогу? Вряд ли.

Что ты делаешь, если тебе кажется, что преподаватель хочет взятку за оценку? Идешь в деканат, чтобы выяснить, в чем дело? Или пытаешься выучить все так, чтобы придаться не мог этот алчный преподаватель? Вряд ли. Тебе легче заплатить твои сто гривен и успокоиться.

Наша хата с краю дает нам то, что мы в конечном счете и имеем.

«Мы не замолкнем и мы тут, образование крадут» — девиз немецких студентов и школьников,

большинстве случаев, обеспечивают учебным материалом. Дома же, я например, постоянно плачу за тонны ксероксов, добрая часть которых потом уходит в мусор, так и не побывав в употреблении.

Борются, например, за свободные помещения. Вот это я вообще долго объяснял своим друзьям. Какие свободные помещения? Зачем? Загадка какая-то. Все-таки, постараюсь — свободные помещения, в которых можно собраться группе студентов или не студентов, и обсудить то, что они хотят. Или поиграть музыку. Или посмотреть кино.

Например, когда в Симферополе нашей театральной труппе нужно было помещение для репетиций, всего на пару дней, ко-

Конечно, можно легко сказать, что их жизнь не сравнить с нашей. Что демократия и права человека есть там и здесь. Что ни одного студента за время забастовок не то что не арестовали, но даже и дубинкой полицейской не погладили.

А можно и сказать, что если бы не было студенческих протестов 60-х в Германии, не было бы и сегодняшних. А тогда, в 60-х, поверьте мне, было намного жарче. Нет, я не свидетель тех событий, но свидетели мне рассказывали. И власти вынесли нужный урок из прошлого: на вектор направленный в одну сторону, всегда действует противоположный вектор. Чем сильнее первый, тем больше оживляется второй. А иногда

замечательная хиппи-певица из Берлина сказала нам, что если молчать, завтра повысят плату за обучение, послезавтра — скидки на проезд, а в конце концов, твои дети не будут иметь права на образование, потому что у них глаза не того цвета.

Я злюсь на людей, которые стремятся уехать за границу. Может быть, я дурак. Но как у нас дома может стать хорошо, если одна половина недовольных уезжает за бугор, а вторая половина молчит?

Да и вообще, перестаньте так не любить свою страну. Она замечательная. Просто надо за себя постоять.

Валентин Зорко

КНУ ім.Шевченка (063) 434-81-49 (063) 478-41-85	НАУКМА (068) 709-94-38 (050) 677-89-24	НТУУ "КПІ" (093) 710-24-13 (093) 798-97-67	Луцьк (093) 506-39-33	Сімферополь (050) 055-67-73 (096) 776-55-94	Львів (063) 165-71-04
НАУ (063) 748-26-62	НАОМА (095) 481-48-78	КНУБА (093) 459-55-43	Харків (063) 229-23-06	Дніпропетровськ (063) 426-09-69	Тернопіль (063) 560-83-66
КНУТД (093) 478-18-34	КСУ (093) 586-45-90	НПУ ім. Драгоманова (093) 235-42-20			

Пряма Дія - це мережа незалежних студентських профспілок. Осередки профспілки існують в ряді університетів столиці та кількох крупних містах країни.

Наша профспілка не має жодного відношення до будь-якої політичної партії чи комерційної структури. У нас немає лідерів - всі члени профспілки є рівними у прийнятті рішень. На відміну від всіх інших студентських «профспілок», ми не отримуємо зарплату в касах університетів, і не йдемо на поводу у адміністрації вишів. В цьому полягає наша незалежність.

Ми ставимо собі за мету захист прав та інтересів студентів. Наше завдання - сформувати сильний студентський рух в Україні. Ми прагнемо звільнити освітній процес від тягара бюрократичного апарату, замінивши останній прямим студентсько-викладацьким самоуправлінням. Наша профспілка виступає за повністю безоплатну, світську освіту, базовану на принципах вільної лібертарної педагогіки.

Пряма Дія - єдина організація в Україні, котра пропонує по-справжньому революційні зміни в освіті.

Незалежна студентська профспілка "Пряма дія"

www.direct-action.org.ua
priamadija@gmail.com

Каса солідарної підтримки
webmoney - U783102103806

